

Příprava Makroekonomické predikce – pohled pod pokličku

Ministerstvo financí ČR vytváří kompletní systém prognóz všech oblastí makroekonomického vývoje. Při jejich tvorbě se kombinují výstupy makroekonomického modelu s expertními odhady.

Statistická analýza

V první fázi přípravy makroekonomické predikce je provedena důkladná statistická analýza minulého vývoje ekonomiky. Předpovědi a odhady z minulé makroekonomické predikce jsou porovnávány se skutečným vývojem a následně jsou analyzovány příčiny případných odchylek.

Pro odhad minulosti dosud nepokryté výstupy ČSÚ jsou využívány indikátory ekonomického cyklu. Názor na nejbližší budoucnost je vytvářen pomocí vlastního předstihového ukazatele, jsou využívána i konjunkturální šetření ČSÚ.

Makroekonomický model

Klíčovým vstupem prognostického procesu jsou výsledky makroekonomického modelu. K tomuto účelu používá MF ČR jednoduchý DSGE (dynamic stochastic general equilibrium) model české ekonomiky s názvem HUBERT. Model popisuje chování čtyř základních sektorů v ekonomice: domácností, firem, vlády a vnějšího prostředí. Ačkoliv je HUBERT spíše jednoduchou verzí standardního DSGE modelu, obsahuje základní atributy nové keynesovské ekonomie, jako např. nedokonalou konkurenci, utváření spotřebních zvyklostí domácností („habit formation“), nominální a reálné rigidity. Současná verze modelu je určena jak pro simulaci dopadů opatření ekonomických politik, tak pro pravidelné makroekonomické predikce.

Bližší informace o modelu HUBERT je možno nalézt v těchto výzkumných studiích:

- Štork, Závacká, Vávra (2009) *HUBERT: a DSGE model of the Czech economy*. Výzkumná studie Ministerstva financí 2/2009.
(http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/hubert_EN_pdf.pdf)
- Štork, Závacká (2010) *Macroeconomic implications of fiscal policy measures in DSGE*. Výzkumná studie Ministerstva financí 1/2010.
(http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Macroeconomic_implications_DSGE.pdf)

Expertní posouzení

V další fázi jsou výsledky modelu expertně zhodnoceny v kontextu domácího i zahraničního ekonomického a politického vývoje. Expertní odhady posuzují vývoj potenciálního HDP (potenciální produkt je specifikován pomocí Cobb-Douglasovy produkční funkce), pozici v cyklu i očekávaný ekonomický vývoj u hlavních zahraničních obchodních partnerů. Prognóza též bere v potaz vliv fiskální a monetární politiky, strukturálních reforem i ostatních hospodářských politik.

Při prognózování jde o vícestupňový iterační proces. Z předpokládaného vývoje HDP i z predikcí dalších oblastí makroekonomického vývoje (ceny, trh práce, platební bilance) jsou

většinou za pomoci jednoduchých regresních rovnic odvozovány prognózy dalších dílčích ukazatelů. Důraz je přitom kladen na vnitřní konzistenci makroekonomické predikce.

Ověřování výsledků

Makroekonomická predikce je pravidelně porovnávána s prognózami ostatních tuzemských i zahraničních relevantních institucí. Významnou akcí v tomto směru je dvakrát ročně konané Kolokvium, jehož výsledky jsou zveřejňovány na internetových stránkách MF ČR (http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/e_pruzkumy_makro_prognoz.html).